

สารบัญ

คำนำของอธิการบดี	(๔)
คำนำในการจัดทำหนังสือ	(๕)
คำนำของผู้เขียน	(๕)
๑ บทนำ	๑
● จังหวัดนนทบุรี	๓
● นนทบุรีแหล่งดินและทรัพย์ที่มีคุณภาพใช้ทำเครื่องปั้นดินเผา	๔
● นนทบุรีแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผา	๕
๒ เครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตรหรือบ้านโลงอ่าง	๗
● ประวัติความเป็นมาของเกษตรและชุมชนช่างปั้นบ้านเกษตร	๗
● ช่างปั้นบ้านเกษตรมาจากเมืองมอยหนึร้อนมาพำเพย์น	๙
● เกษตรแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาแหล่งใหญ่	๙
● ความชำนาญของช่างปั้นบ้านเกษตร	๑๐
● การผลิตเครื่องปั้นขยายกิจการตั้งแต่ครัวแผ่นดินรัชกาลที่ ๒	๑๐
● ลักษณะและประเภทของเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๑๒
๓ การทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๑๖
● วัตถุสูตรที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๑๖
● อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๑๘
● โรงปั้นเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๑๙
● การเตรียมดินทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๒๐
● กรรมวิธีขันรูปเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๒๖
● วิธีหมุนแป้นทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๒๒
● การตากหรือผึ่งเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๒๔
● การแต่งเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตรขันตัน	๒๕
● การขูดและขัดเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๒๖
● การตบแต่งและสลักลายเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกษตร	๒๖

๔ เตามอย ภูมิปัญญาช่างปั้นบ้าน Georges	๖๙
● การก่อเตาเผาเครื่องปั้นดินเผาบ้าน Georges	๗๑
● การเข้าเตาเครื่องปั้นดินเผาบ้าน Georges	๗๘
● การกำหนดหน้าที่ของคนทำงานในวันเข้าเตา	๘๐
● การเรียงเครื่องปั้นภายในเตา	๘๒
● การวางเครื่องปั้นด้านหน้าและด้านบนสุดของเตา	๘๓
● การปิดปากเตา	๘๔
● การเผาเครื่องปั้น	๘๖
● การปิดเตาเมื่อเครื่องปั้นสุก	๘๗
● การนำเครื่องปั้นดินเผาออกจากเตา	๙๗
๕ เครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตรของช่างปั้นบ้าน Georges	๙๒
● การทำเครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตรของช่างปั้นบ้าน Georges	๙๔
● รูปทรงนิยมของเครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตร	๙๖
● ลักษณะพิเศษของเครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตร	๑๐๐
● การตบแต่งและ слакляวิจิตร เครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตร	๑๐๑
● ประเภทของลายที่ตบแต่งเครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตร	๑๐๔
● แนวโน้มการใช้ลายต่างๆ ในการตบแต่งเครื่องปั้นดินเผา слакляวิจิตร	๑๐๖
● การบรรจุลายเพื่อแต่งให้เครื่องปั้นมีความสวยงาม	๑๑๐
๖ ยุคทองของเครื่องปั้นดินเผาบ้าน Georges	๑๑๕
● ภารค้าขายเครื่องปั้นดินเผาบ้าน Georges	๑๒๐
● ภรุ่งเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง แหล่งค้าเครื่องปั้นดินเผา	๑๒๒
ของบ้าน Georges	
● เรื่องมอย พ่อค้าแม่ค้ามอย ผู้สร้างตำนานภารค้าเครื่องปั้นดินเผา	๑๒๓
ของบ้าน Georges	
● เกาะ Georges ศูนย์กลางภารค้าเครื่องปั้นดินเผา	๑๒๖
● ภารค้าเครื่องปั้นดินเผาของชาวปากเกร็ด	๑๒๘
● เครื่องปั้นดินเผาบ้าน Georges ดูคุณภาพครั้งที่ ๒	๑๒๙
● จากเครื่องปั้นดินเผาสีธรรมชาติมาเป็นเครื่องทาสี	๑๓๐
● การเริ่มขอลงของการผลิตเครื่องปั้นบ้าน Georges	๑๓๑
● หมดยุคทองของเครื่องปั้นดินเผาบ้าน Georges	๑๓๒

๗	เครื่องปั้นดินเผาเก้าเกร็ดพื้นชี้พือกครั้ง กระถางต้นไม้ม้าช่วย	๑๓๕
● การผลิตกระถางต้นไม้เมี้ย	๑๓๖	
● เตาจีน - เตาเผากลาง	๑๔๒	
● การเข้าเตา การเรียงกระถางภายใต้เตา	๑๔๔	
● การเผาและการนำกระถางออกจากเตา	๑๔๔	
๘	การย้ายเหล็กอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา	๑๔๗
● ลักษณะสำคัญของเครื่องปั้นดินเผากลุ่มโรงหดที่เก้าเกร็ด	๑๔๗	
● ประเภทของเครื่องปั้นดินเผากลุ่มโรงหดที่เก้าเกร็ด	๑๔๙	
● การผลิตเครื่องปั้นดินเผาของช่างปั้นกลุ่มโรงหดที่เก้าเกร็ด	๑๕๐	
● เตาเผาและการเผาเครื่องปั้นกลุ่มโรงหดที่เก้าเกร็ด	๑๕๑	
๙	การขยายเหล็กอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาบ้านเก้าเกร็ดไปภาคเหนือและภาคใต้	๑๕๕
● เหล็กอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาบ้านเก้าเกร็ด	๑๕๕	
● การทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านเก้าเกร็ด	๑๕๗	
● การขยายเหล็กอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาบ้านเก้าเกร็ดไปที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๖๒	
● ช่างปั้นดินเผาบ้านเก้าเกร็ดได้พัฒนาเครื่องปั้นดินเผาบ้านมะยิ่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช	๑๖๓	
๑๐	เครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรี หรือบ้านหม้อ	๑๖๙
● บ้านบางตะนาวศรีอยู่ที่ใด	๑๖๙	
● บ้านบางตะนาวศรีจัดกันดีในนาม “บ้านหม้อ”	๑๗๐	
● หม้อบ้านตะนาวศรีขายดีปีละกว่าสองแสนใบ	๑๗๑	
● ขยายเหล็กอุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรีไปที่บ้านบางไผ่	๑๗๒	
● บ้านบางไผ่เหล็กอุปกรณ์และวัสดุที่ให้ญี่ปุ่นอีกด้วย	๑๗๒	
● บ้านบางตะนาวศรีเป็นบ้านสวนใหญ่	๑๗๓	
● การผลิตเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรีลดน้ำด้วยลง	๑๗๔	
● ประเภทของเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรี	๑๗๖	
● การทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรี	๑๗๗	

● วัสดุดิบที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรี	๑๗๙
● อุปกรณ์ที่ใช้ในการปั้นหม้อบ้านบางตะนาวศรี	๑๘๐
● กรรมวิธีการปั้นหม้อบ้านบางตะนาวศรี	๑๘๑
● เตาเผาและการเผาเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรี	๑๘๒
● การเรียงเครื่องปั้นในเตาเผาบ้านบางตะนาวศรี	๑๘๓
● การเผาเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรี	๑๘๔
● การนำเครื่องปั้นดินเผาออกจากเตา	๑๘๕
● การตลาดเครื่องปั้นดินเผาบ้านบางตะนาวศรีและบ้านไผ่	๑๘๖
๙๙ การผลิตเครื่องปั้นดินเผาด้วยเทคโนโลยี	๑๙๖
และเครื่องมือในสมัยปัจจุบัน	๑๙๗
๑๒ เครื่องปั้นดินเผาสร้างจริยธรรมนำชีวิต	๒๐๐
● การแสดงความเคารพผู้อาวุโส	๒๐๑
● การสร้างความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน	๒๐๒
● การสร้างจิตสำนึกในการเป็นผู้ดูแลชุมชน	๒๐๓
๑๓ พระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานแก่ช่างปั้นจังหัวดันทบุรี	๒๐๓
๑๔ การฟื้นฟูการผลิตเครื่องปั้นดินเผาเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว	๒๐๔
เกาะเกร็คและจังหัวดันทบุรี	๒๐๕
๑๕ เกียรติประวัติของเครื่องปั้นดินเผาจังหัวดันทบุรี	๒๐๖
๑๖ บทสรุป	๒๐๗
๑๗ บทสรุณาธิการท้ายเล่ม : บทบาทของพิพิธภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา	๒๐๗
บ้านกวนอามกับการเกิดใหม่ของเครื่องปั้นดินเผา	
สลักลายวิจิตร	๒๐๘
บรรمانุกรรม	๒๐๙
แหล่งข้อมูลสัมภาษณ์บุคคล	๒๑๐
ประวัติสังเขปผู้เขียน	๒๑๑

